

Hétjői Napló

Előfizetési díj: Egész évre 160.—, negyed évre 40.—, 1 óra 15.— korona

POLITIKAI HETILAP. MEGJELENIK MINDEN HÉTFOÉN REGGEL.

Szerkesztőség: VIII. RÖKK SZILÁRD-UTCA 3. Kiadóhivatal: VI. NAGYMEZŐ-UTCA 8. SZÁM.

Szenzációs fordulat Nyugatmagyarország ügyében

A nagykövetek tanácsa utasította a magyar és az osztrák kormányt, hogy Rómában egyezséget kössenek a nyugatmagyarországi kérdésben

A tárgyalások elnöke az olasz külügyminiszter lesz

— A Hétjői Napló tudóstíjától —

Páris, október 2.

(MTI. szikratávírat.) Havas ügynökség jelenti: A nagykövetek tanácsa Bonin Longara elnökletével tartott ülésén elfogadta azt az olasz részről tett javaslatot, hogy szólítsák fel a budapesti és a bécsi kormányt, küldjön tejhatalmu megbízottakat Rómába, akik az olasz külügyminiszter elnöklete alatt egyezséget kötne: majd a nyugati magyarországi kérdésben. A szövetségesek ausztriai és magyarországi képviselői e célból megérkeztek a szükséges démarszokat.

Bécs, október 2.

(A MTI. magánjelentése.) A Neues Wiener Tagblatt közli egyik tudósítójának beszámolóját egy olasz államférfival, aki különleges megbízással utazott az egyik utódállamba. A lap megjegyzi, hogy ez az államférfi teljesen benfentes a Róma diplomáciai körében jelenleg divó eszmékben. Az államférfi kijelentése így hangzanak:

Meg kell állítani, hogy tényleg magyar részről kezdeményezték az olasz követeltést.

Bánffy gróf magyar külügyminiszter a budapesti olasz követet, akit Della Torretta márkai olasz külügyminiszter bécsi tartózkodása alkalmával jelentésként hívtak Bécsbe, arra kéri, nézje át a külügyminiszternek a következő javaslatot. Della Torretta márkai haladéktalanul tudatta Bánffy gróffal, hogy vállalja a két ország közti fennálló súlyos ellentétet barátságos kiegyenlítését. Della Torretta márkai minden kétséget kizáróan kijelentette, hogy nem szabad megengedni, hogy a vitás terület, ahol oly sok gyűlölkövény vagy van felhalmozva, az örökös veszély zónájává váljék. Olaszország ezért szívesen látja, ha a két ország között, amelyek a kölcsönös gazdasági meg egyezésre jobban rászorulnak, mint akármelyik másik nemzeti államban Nyugatmagyarország dolgaiban barátságos meg egyezés jönné létre. Hajlandóknak nyilatkozott, hogy ezt az akció tönkretételét támogatni fogja a szövetségeseknél, mert Olaszországnak tényleg érdeke ez az ügy.

Olaszország sohasem engedné meg, hogy Nyugatmagyarországból jogszétvácsok kioldódjanak.

Világos, hogy az a javaslatról folytatott tárgyalások következményeképpen, ha a tárgyalásokat sikerseknek éreztetik, engedményeket kell tenni.

Ausztria megerősíti az átvételi jegyzőkönyv aláírását

Bécs, október 2.

Mint a Politische Korrespondenz irányadó helyről értesül, a magyar kormányoknak, úgy látszik az a szándék, hogy a nagykövetek konferenciájá-

nak ultimátumát olyképpen akarja teljesíteni, hogy csapatát és csendőrségét Nyugatmagyarországból kivonja és október 3-án Sopronban aláírja a jegyzőkönyvet, amellyel Nyugatmagyarországot a szövetséges tábornoki bizottságnak átadja. A szövetséges tábornoki bizottságnak ebben az ügyben az osztrák kormányhoz intézett kérésére, vonjon hajlandó-e megbízni soproni képviselőjét az átvételi jegyzőkönyv aláírására és megkezdni az országgréz megszállítását, az osztrák kormány azt válaszolta, hogy az átvételi formalitás mindaddig illuzóris, amíg az országgréz a felkelők kezén van. Az osztrák kormány szemétképpen sem elégedhet meg formális átadással, hanem tényleges átadást kíván, valamint garanciákat kíván Nyugatmagyarország teljes megfeszítésére és zavartalan birtoklására a jövőben. Eppen ezért,

a mostani körülmények között nincs abban a helyzetben, hogy megbízottját az átvételi jegyzőkönyv aláírására utasítsa és nem sem is foghat hozzá az országgréz birtokbaátételéhez.

Összeütközés Fürstenfeldnél

Bécs, október 2.

(A MTL. magánjelentése.) A Neuo Freie Presse jelenik Genfben: Marozgel magyar felkelő csapatok a fürstenfeldi csendőrség körletében Gillerzdorf és Nentrebren falva ellen puska- és kéziármű támadást intéztek. A csendőrség és a katonaszív viszonta a földet. Az egyik osztrák csendőrt elhurcolták. Egy magyar felkelőt agyonlőtek, hulláját később megtalálták a cserjésben.

Tüntetés Bécsben Nyugatmagyarországi tiltak

Bécs, október 2.

Vasárnap délelőtt a Südmárk egy- süllei a városába előtt és a Volkshalle- ban tüntetést rendezett Nyugatmagyarországnak Ausztriához való csatlakozás mellett. Főbb szónok beszédet intézett a nem túlságosan nagy számú közön- segehez, amely a gyűlés után felvonult a Ringstrassén. Magán a gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amelyben felszólítják a kormányt,

hogy ha Ausztria Sopront nem kapja meg, jelents ki nyíltan és ünneplé- sen, hogy a békeszerződést megszegték és a st.-germaini béke semmis. (MTI.)

Mozgósítási hírek Prágában

Bécs, október 2.

(A MTL. magánjelentése.) A Neuo Wiener Tageblattnak jelentik Prágából: A nyugatmagyarországi viszály fejlemé- nyeinek új fázisát esch politikai körökben igen komolyan tartják, mert meg- lehet, hogy közép-európai konflakgráció fog kialakulni belőle. A Narodní Politika, mely nem nézi ha- rátásgosan Benes politikáját, megemléke- zik a horvát lapoknak erről a híreről,

hogy a kisenntis köröben Benes Közd- lő akciója egyenlenséget keltett. Tegnap Prágában mozgósítási híre- terjedtek el, de ezek aplanalannak bizo- nyultak.

Magyarország okvetlenül be akarja tartani a kiűrtés határidejét

Bécs, október 2.

(A MTL. magánjelentése.) A Neuo Freie Presse budapesti levelezőjétől a- ról értesül, hogy a magyar kormány okvetlenül be akarja tartani a kiűrtés határidejét.

azonban kérdés, hogy lehetséges lesz- e a felkelőket is rábírnai a nyugatmagyar- országi terület elhagyására.

A disszidensek vezetőszeréhez jutnak

A baranyai választások kilátásai — a felkelők és „a magas diplomáciai szempontok” — A parlamenteri erők átszapor- tosulása

— A Hétjői Napló tudósítójától. —

A képviselők elszéledtek, legnagyobb részük a baranyai kerületekbe utazott, hogy megkezdjék ott a tapogatódzáso- kat s mielőtt az agiláció a kormány felszabadítja, megkezdhessek a kortes- kedést. Érdekes, hogy — amit minden- áron el akartak kerülni — a baranyai kerületekben a leghevesebb választási küzdelemre van kilátás. A keresztény- párt és a kisgazdapárt egyenlő optimiz- mussal van eltelve a maga győzelmét illetőleg, egyben pedig már előreveli az árnyékát az is, hogy a két párt a legkeményebb eszközökkel fog egy- más ellen küzdeni. A kérdés csak az, hogy gróf Bethlen István miniszterel- nök október 9-iki pécsi beszédében hogyan fogja az egyezes programnak megnyerni a különböző párti jelöl- ket. Eppen ezért a politikai jósok azt tartják, hogy

a két párt dacos küzdelem- ből igen könnyen az ellenzék kerülhet ki győzelmesen és valóban Pécsről és Baranyából

érkező hírek igen kedvezőek az ellen- zéknek és magának a Polgárok és Munkások Szövetségének is, amely ezen a választásokon jut először le- gelzetvételhez. Tökéletesen biztosra ve- zetik Fenyő Miksdának, a pécsi II. kerü- letben való megválasztását, akit a szoc- ialisták is teljes erővel támogatnak. De számítanak több blokkjelölt megvá- lasztására is különösen azokban a kerületekben, ahol ma is el még a régi függetlenségi ideológia. Az ellen- zéki padokon fog elhelyezkedni a két most fölmentett főispán, dr. Kiss György és Prakatur Tamás, akik kö- zül az egyiknek több blokkjelölt megvá- lasztása bizonyos, a másiknak Mohácson biztos a megválasztása. Blokkjelölt fog győzni Dorogon is, ahol a bánfyszok döntik el a küzdelemt, a végleges jelölést ebben a kerületben azonban még nem döntötték el.

A politikai élet egyéb, jelentéke- nyebb megnyilvánulása mindaddig, míg a Nyugatmagyarország sorsa vég- legesen el nem dönt, nem várható. Új

elhatározások itt sem várhatók, hiszen a pénteki minisztertanács, amely késő éjszakai tartott, kizárólag Nyugatmagyarországság kérdésével foglalkozott és a külügyminiszternek, illetőleg a miniszterelnöknek megadta az összes szükséges felhatalmazásokat.

Nem férhet hozzá kétség, hogy a kormány a legmesszebbmenő előzetes engedélyt fogja tanúsítani az enlente kíványsaival szemben, mindent korlát nélkül, ami növelhető a bonyodalmasokat és elősegíti majd a megértés útját, hogy az utban levő megegyezés teljes sikerrel végződjék. A politikusk mindenestére nagy érdekeltettség tekintet az események élé és különösen a szabadságok kérdéseinek sima megoldásán kívánják. Erre vonatkozólag különben *„Szózat”*, amelynek politikai irányja jól ismert, vasárnapi számában figyelemreméltó megjegyzést tesz:

— A nyugatmagyarországi felkelők — írja a lap — nem kötelezettek arra, hogy a magas diplomáciai szempontok figyelembevételét túlszárba vigyék és a magyar kormánytól sem lehet követelni, hogy őket, akik elkezerdelten védekeznek az idegen uralom rájuk kényszerítése ellen, ennek a szintén jogosult szempontnak megfeleltetésére rábírija vagy még rákényszerítse is.

Ilyen körülmények között egészen természetes, hogy az ellenzék akcióját, a kormány támogató pártok elégedettségét a nehéz pillanathoz képesti időpontokra kell elvárni és a kormányok ezekben a napokban nemcsak megvárni nem szabad, de támadásokban sem lehet része. A nyugatmagyarországi kérdés megoldása után azonban lejár a pártközi megegyezés határideje és akkor

megindul az átalakulás a belhatalmokban, ahol nagymértékű átszervezés várják a parlamenti erőknél

és ennek az átszervezésnek a nemességétől fogva függni azután az is, hogy kiknek a kezébe kerül a kormányhatalom. Általában az a hit, hogy *Andrássyék* kezébe kerül a politika szupponja, de valószínűleg nagy szerepet jutnak a mai disszidensek is, akik ma is kezükben tartják a tárgyalások fontalát és az utjonan alakított kormányban is nagy rész jut nekik. Ugy tudjuk, gróf *Andrássy* Gyula ma még nem látja elvárásait az időt, amikor ő alakítaná kormányt; s így valószínűleg az új kabinet feje is gróf *Bethlen* István marad. Minden cselekedés és minden fogadkozás deára áll az is, hogy nagyválti *Szabó* István, aki ma már maga is kifelé vágyódik a kormányból, feltétlenül ellenzékbe szorul, aminthogy merő képtelenség is lenne, hogy tagja maradjon olyan kormányban és olyan pártban, ahol *Örögri Pallavicini*, *Huszár Elemér*, *Czettler Jenő* és gróf *Klebsberg* Kunó foglalkozni kívánják a vezetés. A disszidensek előnyösülését ma már mindenki látja, a közel jövőben minden valószínűség szerint ők jutnak vezető szerephez, ami persze egyértelmű azal is, hogy a demokratikus ellenzék is jelentősen meg fog növekedni.

A demokratapárt ünnepe az aradi vértanuk emlékére

Ugron Gábor a megértés politikájáról

— A Hétfői Napló tudósítójától —
Az aradi vértanuk emlékének áldozott a Nemzeti Demokratai Párt legutóbbi ülésén. Az ünnepi szónok dr. *Lévai Tibor* volt, aki hatóság beszédeiben az aradi vértanuk korát, a vértanuk működését beszélt. A nagy tisztelettel fogadták beszédét. Középső részét mondták *Lévai* dr.-nak tartalmas beszédét, majd megemlékeztek a szabadságharc

hőséről, akik között — nyomom — megtalálhatjuk ugyazólva *Ernyóra* minden nemzetnek leestarmozgójait, akik nem seillettek magyaroknak, de mártírhalált haltak a magyar nemzet függetlenségéért és a demokráciáért. Ez csak a nemzeti érzés tiszteltetésének és a demokrátiák gondolatok iránti fanatizmusnak lehet eredménye. Ez az erje a mi programunknak. Csak ez képes összefogni minden alkotó erőt, ennek a nemzetnek szolgálatában, ez válthat ki megértést a világ minden nemzetének polgárai között, akik a nemzeti függetlenséget, nemzeti boldogulást, az emberi szabadságot, az emberi egyenlőség alapján óhajják kíválni. Ha azok

A panamával vádolt képviselők ügyében a tanuk visszavonják vallomásukat

Zeők Antalf kihallgatták — Rupert Rezső védi Tömör Angéliát

— A Hétfői Napló tudósítójától, —

A kivéleti panamák ügyében szombaton este kezdte meg dr. *Horváth* András rendőrfogalmazó Zeők Antalf képviselő kihallgatását, aki tagadta, hogy a kivéleti panamákban résztvett volna. Elmondotta, hogy csak egy ízben két kivéleti engedélyt egy megegyezési szövegeket részére, de pénz ezért atól sem jött át. Vasárnap a tanuk kihallgatásokkal megbízott négy rendőrtisztviselő összejött a tanuk vallomásokat és referáltak az ügyről dr. *Kiss* István rendőrtanácsosnak.

A tanuk legnagyobb részét nyihitették vagy visszavonták azokat a terhelő vallomásokat, amit első ízben tettek a rendőrségen.

Azültettek ugyanis, hogy azáltal, hogy neves, közéletben szereplő politikuskat kevernek a kivéleti panamák ügyébe, a saját bűnelket nyihítik. A tanu-

a férfiak, akiknek a kommunizmus bukása után a reakció megteremtésében nagy érdemek annak, a hivatásuk magasztalás állott volna, akkor el tudták volna vezetni ezt a nemzetet a helyesen félfogott nemzeti és demokratikus politika felé.

Olyan politikát kell folytatni — fejezte be beszédét Ugron, — amely minden becsülettel magyar embert egyesít akár keresztény, akár zsidó, gazdag, vagy szegény, földműves, vagy iparos. Ha az igazi jogrend és az emberi szabadságokat akarják, akkor ebben a munkában a leteljesebb támogatásunkra számíthatnak, mert mi csak a nemzet érdekeit tekintjük.

rehabilitáció

vallomások bizonyító erejét legyöngyölte meg az a szembesítés is, amiket most foganatosítottak a rendőrségen.

A kivéleti panamák bűnpörében a letartóztatott terheltek védőügyvédjeik útján terjedelmes irásbeli felfolyamodást adtak be a vádatlanos fogvatartást rendelő végzése ellen. *Tömör Angéla* új védőt adottstott dr. *Rupert Rezső* nemzetgyűlési képviselő, ügyvéd személyében és a most jelzett felfolyamodást is már Rupert szerkesztette és nyújtotta be. Eskiüt *Lajos*, aki mint ismeretes, a kivéleti panamák érdemére vonatkozólag a vallomástelt megtagadta, most, hogy a vádatlanos is a fogvatartást rendelé el, dr. *Pless György* vizsgálóbíró előtt szemelvényesen is jejelentette a maga felfolyamodását. Ez alkalommal olyasféle kijelentést is tett, hogy tőrőlness bejárja, mit szől az ügyben a királyi keltőlábla, mert bizik abban, hogy e végső grómon mégis szabadiábrá helyezik.

Szabad-e játszani az Erger-Bergert?

Amikor a cigány elkergeti a vendégeket

— A Hétfői Napló tudósítójától —

Schnürmacher Ignác, a Lipót-körúton lévő „Palatinus”-kávéház tulajdonosa Rác Zsófot cigányprimást héttagra zenekarával szerződtette a kávéházába. A nagyforgalmu kávéházban igen jól kerestek a cigányok, különösen ha mulatósbab kedvű vendékek megrendelésének eleget tőve huzták az akkoriban divatos nótákat. Közük a legdivatosabbat, az Erger-Berger-Schessberger-t. Azonban amilyen mértékben növelte ez a nóta a cigányprimás keresetét, oly mértékben csökkentette a kávéház. A kávéház vendégei ugyanis is tulajnos főbbségben lipótvárosiak, akiknek nem igen volt inyre ez a zsidóellenes nóta, ugy, hogy lassankint elmaradtak a kávéházból. *Schnürmacher* több alkalommal figyelmeztette a cigányt, hogy ne játssza az Erger-Bergert, mert ezzel elkergeti a vendégeket, majd amikor a puzsita figyelmeztetés hiábavalónak bizonyult, felmondással fenyegetőzött, a cigány azonban ezt sem vette komolyan s továbbra is mulattatta a kávéháznak az erre a nótára szomjazó vendégeit. A kávé végül is megelégelte a dolgot, felmondott Rác Zsófotnak és augusztus 15-én bandáttal elküldte a kávéházból. Rác erre kártérítés címén keresetet indított a kávéház tulajdonos ellen száztízharaszt. Korona tőke és kamatai erefőz abból az álláspontból kiindulva, hogy a felmondás jogtalan volt, neki tehát a szerződési véghatáridőig a keltőtt díjazást a kávé megfizetni köteles. Később ezt a követelést a tizezer korona szallította le. *Schnürmacher* koronáértelében dr. *Vajda Mihály* ügyvéd kérte a kereset elutasítását, azal az indoklással, hogy Rác Zsófotnak és a zenekar tagjainak viselkedése a kávést a szerződés felbontására feljogosította. A budapesti királyi törvényszék a megtartott tárgyalás után ítéletet hozott, amely szerint a törvényszék Rác Zsófot keresetével alutasítja és vég-

rehabilitáció erhe mellett közéleti az alperes részére 4120 korona perköltőzést fizeszen meg.

Az ítélet indokolásában kimondja a törvényszék, hogy Rác és zenekara az Erger-Berger-Schessberger címen ismeretes dalt játszották, amely dalnak a szövege a zsidókra nézve bántó és sértő, s amely miatt a kávéháznak nagyszámu zsidó vendégei tüntetőleg eltávoztak és elmaradtak, ugy, hogy ezáltal a kávéház tulajdonosnak üzleti kára szerzőzött.

Zsebemlész, aki vidéki hangversenyeket rendez

Munkaközben fogták el a szerzőjével együtt

— A Hétfői Napló tudósítójától, —

Még a nyáron történt, hogy egy elegáns megjelenésű fiatalember sorra járta a nagyobb vidéki városokat és hangzatos plakátokat ragasztatott ki, amelyekben világhírű művészek felléptét hirdette. Olyan nevek szerepeltek a falragaszokon és az újságszemelintékben, hogy a közönség valóságilag megostromolta a jegyeladás-helyeket. *Julius* 20-án Szegeden, a Tisza-szálloda nagytermében kellett volna a hangverseny megtartani, de mire a kezdésre került a sor, nemcsak az az derült ki, hogy a hirdett *lvárosi művészek semmit sem tudnak a hangversenyről*, hanem az is, hogy a rendező ur

az előzetben eladott jeggek árával együtt eltűnt.

a városból. A rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy a szélhámós, aki magát *lvog Kenderessy Györgynek* nevezte, több vidéki városban hirdelt ugyanarra a napra hangversenyt és mindenütt hasonló módon járt el. A többi helyeken cinkostársai szedték össze a pénzt

és tették lóvi a publikumot. A szegedi rendőrség a fővárosi rendőrséget is megkereste, hogy a rovass család után nyomozzon, eredményt azonban elém nem tudtak.

Szombaton délután *Göttinger* deleg. ügyféllégy a városigeti Műszaláng előtt egy elegáns fiatalemberre lett figyelemessé, akinek szeméről a monokli sem hiányzott. Egy nem kevésbé elegáns nőt kalauzolt a lizetben, majd bértek a színházba. A detektív utánuk ment és észrevétlenül figyelte őket, azonban semmi gyanusat nem tünt felfedezni. Már éppen távozni akart, amikor észrevette, hogy a „hőgy” a mellette álló *vidékiek látszó idősebb ur szelében kotortás*. Most már volt jogeime a gyanus pár közelébe lépésén. Szímet alatt melléjük ült és fép csendesen így szólt:

— Maguk most szépen, minden felülnés nélkül kimennek a színházból. Ne próbáljanak szökni, mert abból csak maroknak lesz bájuk.

Az elegáns ur rúnézelt a nőre, aztán vállat vont, felállt és a detektív előtt szép csendesen kíséltak, anélkül, hogy a közönség bármint is észrevett volna. A detektívfigyelő odakint igazolásra szólította őket. Eleintén állásokkal próbálkoztak, de amikor láták, hogy *Göttinger* detektív nem lehet megfőzészani, bevallották a valódi nevéket. A férfit *Schrammell* Károlynak hívják, hires zsebemlész, a nő a szeretője és tanítványa. Bevallották azt is, hogy a vidéket is meg akarták lopni.

A detektív előállította őket a főkapitányásra, ahol nagy meglepetésre kiderült, hogy *Schrammell* Károly a híres *vidéki hangversenyrendező*. Ő szerpelt *lvog Kenderessy* néven, ő hirdette a világhírű művészek felléptét és ő szőkőtt meg a pénzzel, amit a jegyekért előre beszedtek.

Schrammell a rendőrség letartóztatása és átkísértése az ügyvédségre, a nő pedig a toloncházban helyezték el. Ellene internálási eljárás inditának.

A család holland bankár áldozatai

A megkárosított bankok fejrőke

— A Hétfői Napló tudósítójától, —

Bécsből jelentti tudósítók: A Reichspost azt írja, hogy *Duim* holland kereskedő összesen 1800 milliót sikkszított el. Pénzügyi körökben a bankok karát a következők összegekre becslik: — Az Anglobank kára több mint 120 millió, a Wiener Bankerelné több mint 130 millió, a Bodenkreditanstalt 100 millió, a Wiener Commercialbanké 40 millió, a Länderbanké több mint 150 millió, a Mercuré 20 millió, az Unionbanké 150 millió, a Verkehrsbanké 400 millió és a kisebb bankcégek együttesen 190 millió.

A bankok értekezletén elhatározták, hogy két megbízottat Hollandiába küldenek. Egyezkedésről próbálnak tárgyalni Duim apjával, aki állítólag igen vagyonos ember. (MTI.)

HIREK

A Domonkos-rend 700 éves jubileuma. A magyarországi Szent Domonkos-rend vasárnap ünnepelte fennállásának 700. évfordulóját. A jubileum alkalmával a rend Thököly-utcai templonában ünnepélyes szent mise volt, melyet Csernoch János bíborokhercegsprímás pontifikált. Az ünnepélye nagyemlék őriasi közönség hallgatta végig, amely zsufolóság megtöltötte a hatalmas templomot. A szentélyben foglaltak helyet József Ferenc főherceg, Augustia és Zsófia főhercegnők.

Feljelentették a Gyáraparocok Fogyasztási Szövetségét. A budapesti és környékbeli gyáraparocok néhány évvel ezelőtt 800.000 korona alapítókéval felvették szövetségüket. A szövetségű szövetkezett létesíteték. A szövetségű szövetkezett létesíteték. A szövetségű szövetkezett létesíteték.

Clemenceau résztvett a saját szobrának leleplezésén. Párisból jelentik: Clemenceau St. Hermineben részt vett saját szobrának leleplezésén. A szobrot a vendégek emlétké nagy honfitársainak, Clemenceau beszédet mondott és dicsőítte a gyűzelmes harát, majd pedig költői lendületű és irodalmi értékű versekben dicsőítette a fővárosi katonáinak hőstetteit.

Ehhalasztják Magyarországot felvételül a Népszövetségbe. Genfből jelentik: A népszövetség teljesítése tegnap elfogadta a VI. főbizottság azt a javaslatát, hogy Apponyi Albert gróf levele értelmében Magyarországot felvételül kényvének a tárgyalásait hasznázzák el a legközelebbi ülésükre.

Halálhír. Ország Ujfalussy Károlyné pénteken este rövid szenvedés után meghalt. Temetése kedden délelőtt 11 órákor lesz a Farkasrétti temetőben. Az elhunytat özvegy Mérei Adolfin idősanyját gyászolják.

Ehhalasztják a washingtoni konferenciát. Berlinből jelentik: A Berliner Tagblatt londoni jelentése szerint a washingtoni konferenciát Lloyd George kezdeményezésére 1922. márciusig ehhalasztják. (MTL)

Lelekész-szentelés. A Magyar Kurír jelenti: Dr. Radványi László, a dunamenti református egyházkerületi tagnap beiktatót új püspöke, a Kálvéri református templomban vasárnap délelőtt végezte első püspöki funkcióit, amidőn is a református egyházak 12 végeztet fiatal teológusait szenteltek lelekészre. A szép ünnepség alkalmából a hatalmas templom hajóját a református egyház hívei zsufolóság megtöltöttek.

Sztrájkolnak a berlini pincérek. Berlinből jelentik: Tegnap a pincérek és a vendéglői és kávéházai alkalmazottak bérferdíjértel miatt sztrájkba léptek. A kezdetben jelentéktelen mozgalom a nap folyamán jelentősen kiérett. A sztrájkolók számat körülbelül 35.000-re becsülik. A sztrájkolók és a sztrájkellenesek közt összeütközésekre került a sor. A bíralmi gazdasági minisztérium holnapra megbeszérelre hívta egybe a munkásokat és munkaadókat.

Letartóztatott zsebtolvajok. Dunánézer Ferenc 19 éves rovtomultu tolvaj a 63-as villamoson Dobai József sofőrrel egy órád. Pozsgai László 22 éves zsebtolvaj pedig Valent Pálnak a Márciád lopta el, amelyben körülbelül 1000 korona volt. A rendőrség mind a két zsebtolvaját előállította. Letartóztatották őket.

Bécsben fokozódik a drágaság. Bécsből jelentik: Ausztria állami pénzügynekek tartóhatatlan helyzete kapcsolatban a korona árfolyamának állandó hanyatlásával újabb drágasági hullámot idézett elő. Hír szerint a cukor árád, amit csak nemrégiben emeltek fel kilónként 110 koronáról 180 koronára, most 236 koronára fogják megállapítani. A közviti vasutak alkalmazottainak követelése következtében le-

Elfogták a kétmillió részvényesalás másik tettesét is

Kamarás Béla — Joannovits Lajos — Hogyan éltek a csalók — Joannovits József barátinje a rendőrség — Pünkösdy Baba vallomása

— A Hetfoi Naplo tudósítójától. —

Drezler Gyula és Menyhárt József detektívok ma délelött elfogták Soltvadtékert a Foresta részvényesalás másik tettesét, Joannovits József fivérét, Lajost. Joannovits Lajos elfogatásáról és vallomásáról munkatársunk a következőt jelenti:

Mikor Joannovits József végre megfőrt és őszintén vallott, elmondotta, hogy a keresett Kamarás Béla senki más, mint a fivére: Joannovits Lajos 24 éves mechanikus. Tartózkodási helyéről azonban nem tudott felvilágosítást adni. A nyomozást vezető Nemes főfelügyelő és Szathmáry felügyelő kinyomoztatták a fivéreket rokonait és az egyik nőrokonától megtudták tegnap, hogy Joannovits Lajos Soltvadtékerten tartózkodik. A detektívek éjjel leutaztak Soltvadtékertre, ahol Nagy Ferenc parasztagárdnál tényleg megtalálták Joannovits Lajost, aki ott születési segített és a prést kezelte, mert állítása szerint a részvények értékesítéséből származó pénze már elfogyott és kénytelen volt munkát keresni, hogy megdélhesen.

Joannovits Lajost ma reggel behozták a főkapitányságra és azonnal kihallgatták. Elmondotta, hogy a csalás gondolata és előkészítése fivérének a bűne. Mikor felvették a részvényeket a Magyar Olasz Bank Nádor-utcai ingatlanában, még aznap megbizta őt bátyja 100 db részvénynek a Róth Banknál való értékesítésével. Itt Kamarás Béla néven mutatkozott be, de a bank felszólítására nem tudta igazolni magát és így boldog volt, hogy ép bírelt kijöhetett a helyiségből, mert felt, hogy rendőrt hívnak. A részvényeket mind mindig nem sikerült a Róth Banktól elhozniuk, bár egyszer 5 — most már jobb ruhában, kevésbé gyanus külsővel — és esziben fivére is járt ott a célból. A többi részvényt Klauzál-utca 29. szám alatt lakásának őrizte. Az első három napon vidéken tartózkodott. A Róth Banknál történt incidens

közlebbé már 15—16 koronára emelik az utazás díját. Ezzel összefüggésben a gáznek és a villamosáramnak a díját is megrádjítják. A kenyér árának emelése mellett a főbekerények is drágább lesz, úgy, hogy most egy 30 dekás cipő 48 koronában kerül. A sör és a petróleum árád szintén tetemesen emelni fogják.

Kémkedéssel gyanúsítják gróf Grotta Hamvai Ödönt. Jelentették, hogy a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte gróf Grotta Hamvai Ödönt, akit a királyi illetőségű málnájúgyveiből kifolyólag a mult hét elején helyezett csak azudalábra. A mostani letartóztatás régebbi bíni folyománva, mert a hatóság azzal gyanúsítják, hogy 1919 augusztus havában kémkedést követelt el a románok javára, elárulta a magyar állam fegyver- és léserkészleteit. Eljárás tárgyát képezi Hamvai ellen még az is, hogy Metz szüzdost a románoknál elfogatta. Hamvai Ödönt a kir. főtisztgész kísérte át, majd vasárnap dr. Pless György büntetőörvényszéki vizsgálóbíró elé vették, akit részletezen kihallgatta. Hamvai azzal védekezik, hogy az egész föjlelemet bosszuinúve, azt akarják azzal elérni, hogy az örökségből kiforrassák. A vizsgáló-gazdasági kirizsáló, a pénz elérteke tartotta Hamvai Ödöntel szemben az előzetes letartóztatást.

NEMZETI ROYAL ORFEUM
Sz. Kádl Aladár felléptével A 28-as. Bus Fokota László és Zerkovits Béla új operette és a nagy-szerű októberi új műsor. Kezdeté fél 8-ór.

után megjött és elutazott. Három nap múlva azonban visszatért. Egy Teréz-körúti banknál, a nevére nem emlékszik — 50 darab részvényt értékesített 60.000 koronáért. A fivére 100—100 darabonként vette át a részvényeket és ugyancsak 50 értékesítette. Bányia az egész összeg egyhármaddal ígerte neki, de csak 20.000 koronát adott.

Joannovits Lajos, mielőtt az 50 pénz, a Teréz-körúti bank 60.000 koronáját kézhöz vette, menyausszonyának, aki a közérdeklő részvénytársaság fűrdő-utcai büféjében kiszolgáló lány volt, három pár cipőt vett 10.000 koronáért, ruhákat csináltatott, egyáltalán kifizőrt. Az újabb pénzéből fivérével, Eckhardt Teréz-körúti motorkereskedőtől motorokerepárt vásárolt 120.000 koronáért. Ezt a kerékpárt aztán két héttel ezelőtt 55.000 koronáért eladta. Ebből a pénzéből tartotta meg a lakást és elvette feleségül a büfélányt. Ez volt az utolsó része a részvényelért kapott összegeknek. Mikor ez is elfogyott, Joannovits Lajos kénytelen volt munka után nézni, mert előfordult, hogy a mechanikus, aki kétmillió csalást követelt el — annyi pénzzel sem rendelkezett, hogy megdéljen.

Ma délelött kihallgatták Pünkösdy Baba táncművésznőt, Joannovits József volt barátinjét is. A művésznő elmondotta, hogy 50—60.000 koronát költött el vele Joannovits József. Pésztegetek, autózta, a fiu szerencsét adott a lakásán és mindig azt buztatta: „Lehallott a rezgő nyárfa levele...”. Mikor Joannovits felesége megtudta férje hűlenkedését, el akarta hagyni. A fiatalember erre észreterét — és szakított a táncosnővel, amél is inkább, mert — elfogyott a pénze. De az utolsó ezerkoronásán még egyszer odarendelte a cigányt és elhuzatta: a „Lehallott a rezgő nyárfa levele...”. B.

Színház és filmujdonságok

A Vigaszínház a hets is a „Falu roszta” jegyében folyik le, amennyiben Fedák Sári felléptével ma, szerdán, esztőrtökön és pénteken játszzák. Kedden a „Piros buzdnyelláré” kerül színpadra. Szombaton mutatják be a „Hazatérés” a modern francia vizgátokiradalom legnagyobb sikert alkotását. Most vasárnap délután a „Hattyu”-t adják.

Dánielné, Lengyel Laura „A eszár anyja” című darabja, mely már a főpórnák is teljes sikert aratott, e héten négyezer szerepel a műsoron: kedd, szerda, esztőrtök és vasárnap este. A hét többi napján Lakatos László a „Fakir” című rendkívüli sikerű darabját adják, amelynek minden egyes eddigi előadása zsufolt hár néte végiz. Jövő vasárnap délután 3 órákor, mérsékelt helyárakkal a „Buzavirág”-ot játszzák.

A Kék Mazur 100. adozor. Lehar diadalmos operette „A Kék Mazur” pénteken, 7-én jut el a 100-ik előadásnak díszes jubileumhoz a Királyi színházban. A jubiléus este uznanások lépnek fel, akik a darabunk ezt a nagy sikert szerették: Póchy Erzsébet, Somogyi Nusi, Nádor, Matány, Latabár, Boross, Gyöngyi és Hajnal. A ki-

fűnő darab természetesen minden este műsoron van. Jövő vasárnap délután „János vitéz”-t adják 3 órákor, mérsékelt helyárakkal.
* Az érdeklődés központjában áll a Városi Színház játékrunde, melyre ma a „Denevér”, szerdán, szombaton és vasárnap este a „Koldusdiák” van műsoron. Esztőrtökön „Traviata” megy Aquila-Adler Adelinnával, pénteken a „Bajazzók” és „Coppelia”, vasárnap délután pedig „Carmen”-t ismétlik. Jövőben folynak a színház első operettujdonságai, nek a magyar származású jeles rendező, Stejnosics Péter „Reichstadi hercege”-nek előkészületei. Napoleon fiát egy bájos szerelmi történet középpontjára, de a Ferenc eszázár korabeli Bécs vi. dóm, szines környezetében látjuk új vi. szont.

Három rendkívüli siker váltogatja egymást a Renaissance-színház héti műsora. A két évvel, amelynek falenreg. Isten kacagató helyreterít a bemutató óta az egész város beszélt, szerdán, esztőrtökön és szombaton kerül színpadra M. sztróf Giza és Kóváry Gyula felléptével a két főszerepben. „A tót leány” kedden és vasárnap kerül ismétlésre. Berki Lajos és Gózon Gyula szerepésével. Rajnai Gábor hétfőn és pénteken folytatja vendég. fellépését „A faun” előadásán. Jégycsók a pünzármai (Telef 64—79.) és a Bárd. jegyterében ajánlatos jókorán gondoskodni.

Kedden lesz „A negyven éves aszszony” bemutatója a Bolvárosi Színházban, melynek pénztárád valószágo ostron alá fogta a közönség, mely Márkus Emília látni dájta szentcsók új mondán szerepében. „A nagy aszszony” kedden, szerdán, esztőrtökön és vasárnap kerül színpadra, a többi estét a vele váltakozva színpadra kerül „Leánykérés”. Villányi és Forró nagy sikerű, rendkívül mulatságozást végzettek fölté, be: vasárnap délután a népszerű „Buto ember” kerül színpadra, mérsékelt helyárakkal.

A Blaha Lujza Színház ünnepi megnyitőelőadását. Az Únó legújabb, eszben a főváros egyik lezsebb színházát, a Blaha Lujza Színházát, vasárnap, október 8-án nyitják meg. A megnyitőelőadás ünnepi műsóra három részéből áll: 1. Blaha Lujza nyitány, mely Blaháné Szinpadi pályájának legnagyobb számból a színház karagya, Barna László állított össze; 2. Színházvaratás, részlet a „Nagymamám”ból; 3. „A Délibáb hercege” című operett, mely ragyogó kiállításával és előszágo szereposztásával nagy sikert ért a színházban. Az előadási másnap, vasárnap este megismétlik, vasárnap délután 3 órákor, mérsékelt helyárakkal a Seán Színházban a már folyamán oly rendkívül sikerrel felújított „Próbaházasság”-ot adják.

„A királyi névadó” „Önagyság verszövény” és a kilenő maasztánok e héten is minden este színpadon kerül az Andrássy-úti Színházban. Ugyancsak ezt a műsört adják jövő vasárnap délután is 3 1/2 órai kezdettel mérsékelt helyárakkal.

Az ezerezer ember IV. része keréll színpadra máol kezdve a Renaissance-ban. Az új része, amelynek az aranytelene a címe, a cselekmény izgalmas és mulatságo volvával az összes eddigieket fölülmuja. Harry Liedtke egyenesen bámulatos dolgokat produkált. Az aranyteleneben. Az előadások háromnegyed 5 és fél 7 órákor kezdődnek. (Telef 64—79.)

Mozgóképek Otthon. A nagyobbzabásu amerikai műsor ainelnyek kimagasló világhírű darabja: „Az aszszony becsület” (7 felv.) fájás házak érdeklődése mellett versz le. „A kedvenc” című 2. felvonásos amerikai kért ép egy vig, mint emez izgalmas. A mai hétfőn és a holnap, keddi előadások: 4. háromnegyed 6, eszernyed 8 és 9 után kezdődnek.

Az Ezeregyezsaka az Urániában. A színpadi premiere olyan siker szerzett az Urániának, amilyének még sohasem volt része. A ragyogóan szép színes film az Ezeregy éjszaka, tizháromszáz minden eddigi Valóságos ékszer ez a film: a drágák minden szempontjával, az Ezeregy éjszaka filmet meg, sárnap fél 4, negyed 6, negyed 8 és 9,15 órákor mutatja be az Uránia.

Berson
ezt hordja!

